

Лабораторна робота №2

Тема: Проектна організація навчального процесу з використанням інформаційних технологій.

Мета: вивчити принципи, цілі, етапи роботи над проектом, вимоги до освітніх телекомунікаційних проектів.

Обладнання: 1. Електронний курс лекції 2.
2. Комп'ютер з ОС Windows та пакетом програм Microsoft Office, підключений до локальної мережі ВДПУ та мережі Інтернет.

Творчі завдання

Завдання 1. *Оберіть тему телекомунікаційного проекту, опишіть технологію його виконання. Які проблеми розв'язує телекомунікаційний проект?*

ТЕМА: «Вплив казкотерапії на розвиток психічних процесів дітей молодшого шкільного віку, як один з ефективних методів роботи». Казка в початковій школі здатна виконати не лише виховні, а й розвивальні та навчальні завдання. За правильної організації процесу роботи над казкою в учнів істотно покращується мислення, увагу, пам'ять, мовленнєвий розвиток тощо.

За правильної організації процесу роботи над казкою учні зможуть істотно покращити мислення, увагу, пам'ять, мовленнєвий розвиток тощо. Вдало побудована, продумана робота з цим жанром художньої творчості на уроках читання дає змогу розвинути психічні функції дитини, допомагати в життєвому самовизначенні особистості, становленні її суб'єктності.

Під час роботи над проектом виникає запитання: «Наскільки часто вчителі на практиці проводять ігрові заняття, пов'язані з казкою?»

Завдання 2. Охарактеризуйте вибрану Вами педагогічну технологію.

Для досягнення сформульованої мети використовувався комплекс взаємопов'язаних теоретичних **методів дослідження**: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація, моделювання з метою визначення основних понять і складових досліджуваної проблеми. Основні завдання: розглянути позиції відомих педагогів з питань використання казки як літературного жанру для розитку уяви молодших школярів; дослідити стан сформованості творчої уяви молодших школярів; визначити методичні особливості використання казок на уроках літературного читання; запропонувати ефективні прийоми роботи з казкою у художньо-мовленєвому розвитку молодших школярів.

Відповіді на контрольні запитання

1. У чому полягає перспективність використання проектної технології в навчанні студентів ВНЗ?

Проектна діяльність є особливою формою навчально-пізнавальної активності студентів, психологічний сенс якої полягає в забезпеченні єдності та наступності різних боків процесу навчання, що дозволяє розглядати її як значущий засіб розвитку особистості. Метод проектів за своєю дидактичною суттю спрямований на формування здібностей, маючи які, студент стає більш пристосованим до життя, вміє адаптуватися до умов, що змінюються, орієнтується в різноманітних ситуаціях, працює в різних колективах, тому що проектна діяльність є культурною формою діяльності, в якій можливе формування здатності до здійснення відповідального вибору.

Проектна діяльність дозволяє вивчати матеріал, що виходить за межі навчальної програми, використовувати інформацію як із традиційних джерел (книг, словників, енциклопедій), так і з мережі Інтернет. Студенти навчаються працювати в мережі, здійснювати пошук інформації, використовувати різноманітні пошукові системи. В процесі роботи над проектом відбувається не тільки накопичення знань, а й творче їх осмислення.

2. Чи можна ототожнювати поняття «проект» і «проектна діяльність», «метод проекту»? Відповідь обґрунтувати.

Метод проектів – це дидактична категорія, що визначає систему прийомів і способів оволодіння певними практичними або теоретичними знаннями, тією або іншою діяльністю.

Практична діяльність – конструктивна і продуктивна діяльність особистості, що спрямована на розв’язання життєво значущої проблеми, досягнення прикінцевого результату в процесі цілепокладання, планування і здійснення проекту.

Проектно-дослідна діяльність – діяльність з проектування власного дослідження, що припускає виділення цілей і завдань, виділення принципів відбору методик, планування перебігу дослідження, визначення очікуваних результатів, оцінка реалізації дослідження, визначення необхідних ресурсів та організаційною рамкою дослідження.

Тому дані поняття не є тотожними.

2. Чим відрізняється проектна діяльність від навчально-дослідницької діяльності?

Проектна діяльність відрізняється низкою ознак від навчально-дослідницької діяльності.

По-перше, на відміну від останньої, метод проектів націлений на всебічне і систематичне дослідження проблеми, розробку конкретного варіанту (моделі) освітнього продукту.

По-друге, для навчально-дослідницької діяльності головним підсумком є досягнення істини, тоді, як робота над проектом припускає одержання, передусім, практичного результату.

Крім того, проект, будучи результатом колективних зусиль виконавців, на завершальному етапі діяльності припускає рефлексію спільної роботи, аналіз повноти, глибини, інформаційного забезпечення, творчого вкладу кожного.

Навчально-дослідницька діяльність індивідуальна за своєю суттю і

націлена на те, щоб одержувати нові знання, а мету проектування внести у межі виключно дослідження, навчаючи додатково конструюванню, моделюванню та ін. Таке навчання має здійснюватися як на матеріалі наявних навчальних предметів, так і в спеціально організованому навчальному середовищі.

4. Схарактеризуйте етапи виконання проекту.

1. Початковим етапом роботи над проектом є так званий передпроект. На цьому етапі здійснюється вибудова міжособистісних стосунків, виявляються лідери, планується експеримент, а головне, формулюється тема проекту.

2. Етап планування роботи. Основна мета етапу планування – одержання загального уявлення про майбутній напрям дослідницької роботи. Планування роботи над проектом: визначення часових рамок, що обмежують етапи роботи; обговорення варіантів оформлення звітності про виконану роботу; формулювання найбільш актуальних проблем, здатних вплинути на процес проектування. Під час планування педагог лише зрідка вносить корективи в дискусію з планування проектної діяльності.

3. Аналітичний етап. Дослідницька робота студентів, учнів і самостійне одержання нових знань; уточнення висунутої мети і завдання; пошук і збирання інформації через власні знання і досвід студентів, учнів; обмін інформацією з іншими особами (студентами, учнями, вчителями, викладачами, батьками, запрошеними консультантами і т. ін.); вивчення спеціальної літератури, залучення матеріалів засобів масової інформації, Інтернет. Необхідно зазначити, що основним завданням аналітичного етапу є самостійне проведення студентами, учнями дослідження, вивчення і аналіз інформації. Педагог при цьому стежить за процесом дослідження, його відповідністю меті і завданням проекту, надає групам необхідну допомогу, не допускаючи пасивності окремих учасників. В його завдання також входять коригування діяльності груп і окремих учасників, допомога в узагальненні проміжних результатів для підведення підсумків наприкінці етапу.

4. Етап узагальнення. Систематизація, структурування одержаної інформації, інтеграція одержаних знань; побудова загальної логічної схеми для підведення підсумків (у вигляді рефератів, доповідей, конференцій, відеофільмів, спектаклів, стінгазет, журналів, презентацій в Інтернеті і т. ін.). Завдання педагога на цьому етапі – надати студентам, учням максимальну самостійність і допомогти виявити творчу активність у виборі форм представлення результатів проекту; стимулювати такі форми роботи, що дають можливість розкритися кожному учню.

5. Презентація результату. осмислення одержаних даних і способів досягнення результату, обмін одержаною інформацією, а також накопичення досвіду в класі або групі; обговорення і спільна презентація учасниками результатів роботи над проектом; спільна презентація результатів на різних конкурсах проектів, а також спільні публікації. Особливість етапу полягає в тому, що саме здійснення презентації в тій формі, яку вибрали учасники, по суті є навчальним і орієнтоване на здобуття навичок представлення підсумків своєї діяльності.

5. Схарактеризуйте телекомунікаційний проект.

Телекомунікаційний навчальний проект – це спільна навчально-пізнавальна, творча або ігрова діяльність учнів-партнерів, організована на основі комп'ютерної телекомунікації, яка має спільну мету, узгоджені методи, способи діяльності спрямовані на досягнення спільного результату.

Телекомунікаційні проекти надають можливість не тільки передавати учням суму тих чи інших знань, але й вчити набувати цих знань самостійно за допомогою величезних можливостей глобальної комп'ютерної мережі Internet, вміти користуватися набутими знаннями для розв'язання нових пізнавальних і практичних задач, допомагати знайомитися з іншими культурами, виховувати відчуття приналежності до єдиної світової спільноти.

6. У чому полягає міжпредметний характер телекомунікаційного проекту?

Важливою рисою телекомунікаційного проекту є його міжпредметний характер, оскільки розв'язання проблеми, яка закладена в будь-якому проекті, завжди потребує інтегрованих знань.

Використання телекомунікацій дозволяє залучити до розробки та наукового керівництва дослідницькими проектами, консультування учасників – фахівців відповідної галузі.

7. Які вимоги висуваються до освітніх телекомунікаційних проектів?

- формування глобальної в дослідницькому і творчому аспекті проблеми, яка вимагає для її розв'язання інтегрованого знання, творчого пошуку;
- практична, теоретична, пізнавальна значимість передбачуваних результатів;
- самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність студентів;
- структурування змістової частини проекту (з визначеними результатами окремих етапів);
- використання дослідницьких методів, що передбачає певну послідовність дій: обговорення способів оформлення кінцевих результатів, збирання, систематизація й аналіз одержаних даних, підведення підсумків, оформлення результатів, їх представлення, висновки, формулювання нових проблем дослідження.

8. Які типи проектів використовуються в навчальному процесі?

- за домінуючою у проекті діяльністю: прикладний (практично-орієнтований), ознайомлювально-орієнтовний (інформаційний) дослідницький, пошуковий, творчий, рольовий;
 - за предметно-змістовою сферою знань: монопроект (у рамках однієї галузі знань), міжпредметний проект;
 - за характером координації проекту: безпосередній, опосередкований;
 - за характером контактів (серед учасників одного навчального закладу, групи, міста, країни, різних країн світу);
 - за кількістю учасників проекту: особистісні, парні, групові;

- за тривалістю виконання проекту: короткострокові, середньої тривалості, довгострокові.

9. Які функції викладача в проектній діяльності?

Під час роботи над проектом викладач виконує такі функції:

- сприяє студентам у пошуку джерел, здатних допомогти їм у роботі над проектом;
- сам виступає джерелом інформації;
- підтримує і стимулює студентів;
- допомагає їм оволодіти новими інформаційними технологіями;
- прищеплює студентам інформаційну культуру;
- координує процес створення проекту;
- підтримує безперервний зворотний зв'язок з метою просування студентів у роботі над проектом.

10. У чому полягають переваги проектної організації навчального процесу з вивчення вашої дисципліни за проектною технологією з використанням ІКТ?

Проектне навчання стимулює і посилює позитивну мотивацію до навчання, тому що воно:

- особистісно-орієнтоване;
- активізує безліч дидактичних підходів – навчання у процесі діяльності, сумісне навчання, мозковий штурм, рольові ігри, евристичне та проблемне навчання, дискусія, командне навчання;
- самомотивуюче, що означає зростання інтересу та включення в роботу в міру її виконання;
- дозволяє вчитись на власному досвіді та досвіді інших; приносить задоволення учням, які бачать продукт своєї власної праці.

Л.І. Колосникова відзначає, що проектна діяльність сприяє розвитку компетентності педагогічного колективу, забезпечуючи:

- підвищення емоційного задоволення від спільної діяльності;

- усвідомлення необхідності конструктивної взаємодії всіх членів колективу, постійного самовдосконалення, більш оперативної та гнучкої зміни як власної діяльності, так і діяльності всього колективу;
- прагнення викладачів до розширення сфери міжпредметних знань;
- звернення педагогів до власної дослідницької діяльності;
- розвиток орієнтацій на співробітництво з учнями, більша увага до їх особистісного розвитку;
- становлення готовності педагогів і учнів виступати співтворцями освітнього процесу, колегами щодо дослідницької роботи, співавторами творчих проектів

11. Яким чином відбираються студенти в малі групи для роботи в проекті?

Студенти відбираються в малі групи для роботи в проекті таким чином, щоб у кожній з груп були такі студенти, які могли б виконувати 1 з ролей: спікера (лідера), секретаря, посередника, доповідача.

Існує багато способів формування груп :

- заздалегідь скласти списки груп;
- попросити учасників порахуватись на перший – другий і т.д.
- сформувати групи в залежності від рівня навчальних досягнень студентів;
- сформувати групи за бажанням учасників;
- визначити капітанів, які самостійно набирають собі групи.

12. У чому полягає практична спрямованість використання методу проектів у вивченні вашої дисципліни ?

Метод проектів на уроках математики

- Дозволяє встановлювати інтеграційні зв'язки математики з іншими освітніми областями (фізика, хімія, біологія, інформатика, мистецтво), що забезпечує цілісність, істинність знань.

- Надає можливість багатофункціональної підготовки учнів в нових соціально-економічних умовах.

- Забезпечує активізацію процесу навчання на основі мотивації діяльності, поетапної організації праці, аналізу ходу практичних робіт, їх діагностики і методу виправлення недоліків, експертної оцінки виконаної роботи.

- Забезпечує формування соціально значущих якостей особи.

Сприяє реалізації диференційованого і індивідуального підходу в навчанні.

13. Який алгоритм виконання проекту, навести зміст кожного етапу?

На підставі своїх відповідей вони складають план навчального проекту за такою схемою: назва проекту, проблема проекту (чому це важливо для мене особисто?), мета проекту (навіщо ми робимо проект?), завдання проекту (що для цього ми робимо?), терміни виконання проекту, розклад консультацій, відомості про керівника проекту, запланований результат, форма презентації, список учасників проекту.